

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Aix-Marseille Université (France)
TESOL – Ukraine

**НАЦІОНАЛЬНА ІДЕНТИЧНІСТЬ
В МОВІ І КУЛЬТУРІ**

Збірник наукових праць

Київ 2017

УДК 821.09(100)(082)

НЗ5

Національна ідентичність в мові і культурі: збірник наукових
НЗ5 праць / за заг. ред. А.Г. Гудманяна. О.Г. Шостак. - К.:Талком, 2017. -
343 с.

ISBN 978-617-7397-36-5

Збірник містить тексти доповідей X Міжнародної конференції з питань національної ідентичності в мові і культурі, що відбулася 17-18 травня 2017 року на кафедрі іноземних мов і прикладної лінгвістики Навчально-наукового Гуманітарного інституту Національного авіаційного університету (м. Київ, Україна).

Організаційний комітет

Голова оргкомітету:

Гудманян А.Г., д-р філол. наук, проф., директор Навчально-наукового Гуманітарного інституту Національного авіаційного університету

Заступник голови:

Шостак О.Г., канд. філол. наук, доцент, зав. кафедрою іноземних мов і прикладної лінгвістики Навчально-наукового Гуманітарного інституту Національного авіаційного університету

Члени оргкомітету:

Артюшкіна О., канд. наук з лінгвістики, доцент каф-ри славістики, університет Екс-Марсель, м. Екс-ан-Прованс, (Франція)

Раду А.І., канд. філол. наук, доцент кафедри іноземних мов для гуманітарних факультетів Львівського національного університету імені Івана Франка

Рецензенти:

Дудок Р.І., д-р філол. наук, проф., зав. кафедрою іноземних мов для гуманітарних факультетів Львівського національного університету імені Івана Франка

Мосенкіс Ю.Л., док. філол. наук, професор, професор кафедри сучасної української мови Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Чеснокова А.В., проф. каф-ри англ. філол. і перекладу Київського університету імені Бориса Грінченка

*Рекомендовано до друку Вченою радою Гуманітарного інституту
(Протокол № 3 від 19 квітня 2017 р.)*

ISBN 978-617-7397-36-5

© Національний авіаційний університет, 2017

© Колектив авторів, 2017

ОБРАЗИ ПІДКОРЮВАЧА ПОРУБІЖЖЯ ТА КОВБОЯ ЯК ФУНДАМЕНТ НАЦІОНАЛЬНОЇ САМОБУТНОСТІ

XIX століття в історії США - це період найбільш інтенсивного опанування американцями Дикого Заходу, епоха фронтиру (порубіжжя).

Питаннями взаємодії різних культур, що безперервно відбувається в період активних культурних контактів, займалися та займаються такі зарубіжні та вітчизняні науковці як Ф. Тернер, О. Ващенко, О. Якушенкова, І. Чорновол та інші.

Заслужують уваги рядки праці Ігора Чорновола: «Якщо фронтір Тернера – це поселення колоністів, марш англо-саксонських протестантів на «пусті землі», триумф цивілізації над варварством, фронтір Овена Латтімора (1900-1989) – це зона інтенсивної взаємодії різних культур» [8, с. 90].

В своїй праці «Вагомість порубіжжя в історії США» («The Significance of the Frontier in American History») американський історик Фредерик Тернер [2] зазначав, що «в процесі просування, колоністу доводилось адаптуватися до незвичного навколишнього і культурного середовища. В результаті взаємодії різних культур утворюється нова. Європейський колоніст перетворюється із англійця в американця».

Ключовим у рамках міфу про американську мрію стає концепт «self-made man», тобто людина, яка сама себе створила [1]. Тому цілком логічно, що своєрідним фундаментом національної самобутності і національної гордості американців стали образи підкорювача фронтиру та ковбоя.

Поняття «ковбой» є багатоаспектним. Щоб його семантизувати, необхідно дати тлумачення.

Електронні ресурси зазначають, що слово з'явилося близько 1000 року в Ірландії і означало «вершник-найманець по догляду за худобою» [3]. Словник іноземних мов подає таке тлумачення: «Ковбой [англ. *cowboy* < *cow* корова + *boy* хлопець] – пастух-вершник, що випасає худобу на рівнинах Півн. Америки» [5, с. 233]. У словнику української мови знаходимо: «**Ковбóй**, я, ч. У західних штатах США — пастух-вершник, що пасе табуни коней у степах» [6, с. 203]. Провідний спеціаліст з історії та культури американських індіанців Юрій Стукалін в енциклопедії про Дикий Захід наводить такі факти: «Ковбой – кінний пастух. Один із головних елементів

міфотворчості американського Дикого Заходу, що перетворений на героя творцями «вестернів». Основними заняттями ковбоя були випас, перегін і таврування худоби: брудна, низькооплачувана, часто сезонна робота, що не потребувала особливих навичок, окрім як вміння триматися у сідлі і знати звички худоби...» [7, с. 259].

Отже, спочатку поняття «ковбой» характеризувало пастуха-вершника. Та згодом трактування цього поняття набуло змін, про що свідчать думки О. Ващенко в передмові до збірки «Привиди бізонів. Американські письменники про Дикий Захід» [4]: «Перші ковбої за походженням були з Техасу. Це були ветерани громадянської війни, або ж колишні раби, або ж мексиканці», що дало змогу не тільки відобразити суспільне ставлення до цього поняття, але й сформуванати цілісний підхід до ковбоїв, як до окремого соціального прошарку.

Література

1. Academic Dictionaries and Encyclopedias. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://en.academic.ru/dic.nsf/cide/156938/Self>.
2. Turner, F.J., «The Significance of the Frontier in American History», Rereading Frederick Jackson Turner. «The Significance of the Frontier in American History» and Other Essays. With Commentary by John Mack Faragher (New York: Henry Holt & Company, 1994), p. 31–33. https://en.wikisource.org/wiki/The_Frontier_in_American_History/Chapter_I.
3. Мельница заблуждений: первые ковбои не из США. – [Электронный ресурс]. – Режим доступу: <http://kozaostrа.mybb.ru/viewtopic.php?id=1734>.
4. Призраки бизонов. Американские писатели о Дальнем Западе. – [Электронный ресурс]. – Режим доступу: <http://coollib.com/b/104275/read>.
5. Словарь иностранных слов. – 14-е изд., испр. – М.:Рус. С 48 яз., 1987. – 608с.
6. Словник української мови: в 11 тт. / АН УРСР. Інститут мовознавства; за ред. І. К. Білодіда. — К.: Наукова думка, 1970—1980. — Т. 4. — С. 203.
7. Стукалин Ю.В. Первая энциклопедия Дикого Запада – от А до Z»: Яуза, Эксмо; Москва; 2014. – с. 259.
8. Чорновол І. Фредерик Джексон Тернер і концепція фронтиру / І. Чорновол // Регіональна історія України. Збірник наукових статей. – 2011. – Вип. 5. – С. 90.